

KETENCİK BİTKİSİNDE [*Camelina sativa* (L.) crantz] FARKLI AZOT DOZLARININ BAZI VERİM VE KALİTE ÖZELLİKLERİNE ETKİSİ

Prof. Dr.Güngör YILMAZ

Yozgat Bozok Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü Yozgat

Email: gungor.yilmaz@bozok.edu.tr

ORCID: 0000-0003-0070-5484

Dr. Öğr. Üyesi Şaziye DÖKÜLEN*

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü Tokat

Email: saziye.dokulen@gop.edu.tr

ORCID:0000-0003-2767-7604

Ziraat Yüksek Mühendisi Semra DEMİRLER

Email: semray_demirler@hotmail.com

ORCID: 0009-0007-1576-7246

*Sorumlu yazar: saziye.dokulen@gop.edu.tr

ÖZET

Ketencik (*Camelina sativa* L. Crantz), Brassicaceae familyasına ait tek yıllık yağlı tohumlu bir bitkidir. Ketencik bitkisi yazlık ve kışlık olarak ekilebilmekte ve belli ölçüde kuraklığı toleransı yüksek olan bir bitki olarak bilinmektedir. Bu araştırma, farklı azot dozlarının ketencik bitkisinin verim ve kalite özelliklerine etkilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Çalışma, 2017-2018 ve 2018-2019 vejetasyon dönemlerinde Tokat-Kazova şartlarında kışlık ekilerek yürütülmüştür. Araştırma Tesadüf Blokları Deneme Desenine göre üç tekerrürlü olarak düzenlenmiştir. Çalışmada hektara 10 kg tohum hesabıyla Ames 26680 ketencik genotipi kullanılmış, 6 farklı azot (N) dozu (kontrol (0), 40, 80, 120, 160 ve 200 kg/ha) bulguları karşılaştırılmıştır.

Denemede; bitki boyu, bitki başına dal sayısı, bitki başına kapsül sayısı, kapsül başına tohum sayısı, bin tohum ağırlığı, tohum verimi, yağ oranı ve yağ verimi parametreleri incelenmiştir. Çalışmada incelenen özelliklerden kapsül başına tohum sayısı, bin tohum ağırlığı ve yağ oranı hariç diğer özelliklerde gübre dozları arasındaki farklılıklar istatistiki olarak önemli bulunmuştur. Araştırmadan elde edilen iki yıllık sonuçlara göre, bitki boyu 88.3-97.2 cm, dal sayısı 3.9-5.8 adet, bitkideki kapsül sayısı 147.9-187.1 adet, kapsül başına tohum sayısı 13.5-14.2 adet, bin tohum ağırlığı 0.863-0.918 g, tohum verimi 1208.5-1590.8 kg/ha, yağ oranı %32.5-34.4 ve yağ verimi 401.3-524.2 kg/ha arasında değişmiştir.

Tokat-Kazova'da sulama yapmaksızın ketencikte azot dozlarının etkisinin araştırıldığı bu çalışma sonucunda; dekara tohum ve yağ verimi bakımından 120-160 kg/ha azot dozlarının uygun olduğu, gübre tasarrufu dikkate alındığında 120 kg/ha azot dozunun ketencik yetiştiriciliği için yeterli bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Azot, Ketencik, Tohum verimi, Yağ oranı

THE EFFECT OF DIFFERENT NITROGEN DOSES ON SOME YIELD AND QUALITY CHARACTERISTICS IN CAMELINA PLANT [*Camelina sativa* (L.) crantz]

ABSTRACT

Camelina (*Camelina sativa* L. Crantz) is an annual oilseed plant belonging to the Brassicaceae family. It can be cultivated both in spring and winter, and is known for its relatively high tolerance to drought. This study was carried out to determine the effects of different nitrogen doses on the yield and quality characteristics of camelina. The study was conducted in Tokat-Kazova during the 2017–2018 and 2018–2019 growing seasons under winter sowing conditions. The experiment was arranged in a Randomized Complete Block Design with three replications. In the study, the Ames 26680 camelina genotype was used with a seeding rate of 10 kg of seed per hectare, and six different nitrogen (N) doses (control (0), 40, 80, 120, 160, and 200 kg/ha) were compared.

The parameters evaluated in the experiment included plant height, number of branches per plant, number of capsules per plant, number of seeds per capsule, thousand seed weight, seed yield, oil content, and oil yield. Among the investigated traits, all parameters except the number of seeds per capsule, thousand seed weight, and oil content showed statistically significant differences between nitrogen doses. According to the two-year results obtained from the study, plant height ranged from 88.3 to 97.2 cm, number of branches per plant from 3.9 to 5.8, number of capsules per plant from 147.8 to 187.1, number of seeds per capsule from 13.5 to 14.2, thousand seed weight from 0.863 to 0.918 g, seed yield from 1208.5 to 1590.8 kg/ha, oil content from 32.5% to 34.4%, and oil yield from 401.3 to 524.2 kg/ha.

As a result of this study, which investigated the effect of nitrogen doses on camelina without irrigation in Tokat-Kazova conditions, it was concluded that nitrogen doses of 120-160 kg/ha were suitable in terms of seed and oil yield per decare, and considering fertilizer efficiency, a nitrogen dose of 120 kg/ha was found to be sufficient for camelina cultivation.

Keywords: Nitrogen, Camelina, Seed yield, Oil ratio